

Professor de Public Policy (The Johns Hopkins University), Vicenç Navarro critica la política del BCE amb la seva obsessió contra la inflació

VICENÇ
NAVARRO

CATEDRÀTIC DE
POLÍTiques PÚBLIQUES
DE LA UPF

L'euro no està en perill; el benestar de la gent, sí

Hi ha una frase, «l'euro està en perill», que es reproduïx en els mitjans, la majoria de sensibilitat neoliberal. Aquesta frase, generada en l'establishment financer i polític de la zona euro, assenyalava que la seva moneda està en crisi i que, tret que s'implementin canvis profunds amb els dèficits i el deute públic dels estats, reduint-ne la despesa pública i la protecció social, l'euro desapareixerà. D'aquí ve el toc a sometent per estrènyer-se el cinturó (sobretot de les classes populars) i salvar la moneda. Sota aquesta excusa s'està reduint la protecció social i desmantellant l'Estat del benestar dels països de la zona euro, privatitzant.

Tal mobilització, però, té molt poc a veure amb l'euro. En realitat, es miri com es miri, l'euro ha estat i continua estant fort. I algunes empreses exportadores de la zona euro diran, amb raó, que està massa fort, dificultant les exportacions dels seus productes. Només cal mirar la taxa de canvi de l'euro amb altres monedes. Mentre que el dòlar, el ien i la lliura esterlina han anat baixant, l'euro s'ha mantingut. Durant el col·lapse de Lehman Brothers el dòlar va baixar en picat, però l'euro es va mantenir. Qualsevol turista europeu en pot donar testimoni. Els EUA es van convertir per a un europeu en un país més barat que la majoria dels països de la zona euro, i continuen sent-ho avui.

És cert que l'euro s'ha anat devaluant, però no tant respecte al dòlar o la lliura, sinó enfront les altres monedes europees, especialment les de Suècia, Noruega i Suïssa, així com la d'emergents com el Brasil, la Xina i l'Índia. Les reduccions de despesa pública, incloent la despesa pública social, tenen, doncs, poc a veure amb el valor de l'euro, tot i l'allau ideològica neoliberal emmascarada com a rigor.

El valor de l'euro depèn, primordialment, d'un fet que roman quasi ocult en els mitjans de major difusió, i és el comportament del Banc Central Europeu (BCE), que anteposa controlar la inflació per sobre de cap altre objectiu. En realitat, és el seu únic objectiu, aconseguit a costa de no fer el que fan altres bancs centrals: estimular l'economia. És a dir, el BCE, per salvar l'euro, està destruint l'economia de la zona euro,

condemnant-la a una Gran Recessió i aviat a una Gran Depressió. El BCE, tot i que és l'únic banc central que pot imprimir diners a la zona euro, n'imprimeix pocs i manté la inflació baixa. Per complicar la cosa, manté uns interessos bancaris alts que dificulten la disponibilitat de crèdit, de manera que l'activitat econòmica es redueix, el creixement s'alenteix i apareix la recessió. Per salvar l'euro, el BCE està destruint les economies de la zona euro.

Darrere d'aquesta frase, «s'ha de salvar l'euro», hi ha uns interessos molt concrets: aconseguir defensar els interessos de la banca, i especialment de la banca europea per a la qual l'eliminació de la inflació és l'objectiu únic. Això explica que siguem on som, amb una inflació baixa, una desocupació enorme i una economia de recessió. I tot per salvar no tant l'euro, sinó la banca. A la banca, la recessió actual li està anant bé. Segons Ronald Janssen, economista que assessorava els sindicats belgues, els beneficis bancaris a la zona euro han crescut astronòmicament, assolint 50.000 milions d'euros el 2010, i 27.000 milions d'euros en la primera meitat del 2011.

Per salvar l'euro, el BCE està destruint l'economia de la zona euro, condemnant-la a una Gran Recessió, i aviat a una Gran Depressió

Tot això, a costa d'un enorme creixement de la pobresa en la majoria dels països de la zona, i d'un notable descens de la capacitat adquisitiva de la majoria. Una mica igual ha passat a Espanya. És lògic que, segons les últimes enquestes publicades, el 70% de la població espanyola cregui que l'euro ha estat més negatiu que positiu. Seria convenient que s'iniciés un debat sobre si seria o no aconsellable continuar en l'euro. Hi ha arguments a favor de continuar utilitzant l'euro com la moneda. Però també hi ha costos, alguns molt elevats (com l'atur entre els joves del 45%), que han d'entrar en la discussió. I, tanmateix, no han aparegut veus que subratllin aquests costos, no perquè no existeixin, sinó perquè els qui les sostenen no tenen espai per poder presentar-les en els grans mitjans d'informació i de persuasió. Així d'incompleta és la democràcia espanyola. ▲